

Aan de Bredase gemeenteraad
Stadserv 1
4811 XS BREDA

Postadres
Postbus 90156, 4800 RH Breda

Bezoekadres
Stadskantoor
Claudius Prinsenlaan 10

Uw brief	Datum	Ons kenmerk
-	2 juli 2024	4610747
Onderwerp	Informatie	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen (Amer)warmte(net)	M. Oonincx	1

Geachte leden van de raad,

In de afgelopen periode heb ik u via diverse bijeenkomsten en raadsbrieven op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rondom het Amerwarmtenet. De directe aanleiding was het opzeggen van het warmteleveringscontract door RWE aan Ennatuurlijk, de eigenaar en exploitant van het warmtenet. Hiermee eindigt de warmtelevering vanuit de Amercentrale – de grootste warmtebron – aan het warmtenet per 1 januari 2027. Het in maart 2023 gepubliceerde rapport door adviesbureau Over Morgen schetst mogelijke oplossingen en aanbevelingen voor de borging van de warmtelevering op korte, middellange en lange termijn. In mijn brief van 5 april 2023 heb ik mijn reflectie op dit rapport gedeeld. In mijn brief van 6 december 2023 heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van alternatieve bronnen en de (mogelijke) regierol van de provincie.

Met deze brief informeer ik u over de laatste actualiteit rondom het Amerwarmtenet en over de ontwikkelingen die spelen binnen het warmtedossier/-transitie, zoals de wet- en regelgeving, de rol van de provincie, lokale ontwikkelingen en draagvlak voor warmte van warmtenetten.

Het Amerwarmtenet

In Breda zijn circa 20.000 woningen en ruim 100 bedrijven van dit warmtenet afhankelijk voor verwarming en warm tapwater. Het Amerwarmtenet speelt hiermee een belangrijke rol in onze ambitie om in 2044 klimaatneutraal te zijn. De vorm en omvang van deze rol is nog onduidelijk.

RWE; eigenaar van de Amercentrale, heeft het leveringscontract opgezegd. Dat betekent dat er per 1 januari 2027 geen warmte vanuit de Amercentrale wordt geleverd aan het Amerwarmtenet van Ennatuurlijk. De warmtelevering wordt ook na 1 januari 2027 door Ennatuurlijk gegarandeerd. Ennatuurlijk heeft dat mondeling bevestigd en laat dit ook op haar [website](#) weten.

Ennatuurlijk verkent, onderzoekt en ontwikkelt diverse duurzame bronnen als alternatief voor de warmtelevering vanuit de Amercentrale. In april jl. ben ik per brief door Ennatuurlijk geïnformeerd over de stand van zaken hiervan. Deze brief met tijdlijn is bijgevoegd.

Het gaat in hoofdlijnen om:

- De ontwikkeling van een E-boiler, warmteboiler en de ontwikkeling van een warmtepomp op aquathermie (op de locatie Geertruidenberg).
- Verkenning van de inzet van industriële restwarmte (locatie Moerdijk).

- De ontwikkeling van geothermie (aardwarmte) in Moerdijk, Oosterhout en Made.
- Ontwikkeling van de Brabantleiding om de zgn. Moerdijkse bronnen te ontsluiten.
- Ontwikkelen Eavor-Loop Tilburg (gesloten geothermiesysteem).
- Onderzoek naar de mogelijkheden om warmte uit ijzerpoeder in te zetten (pilot RIFT Tilburg).

Deze bronnen en infra zijn niet (allemaal) op 1 januari 2027 beschikbaar dan wel gereed.

Daarom is Ennatuurlijk tevens gestart met het operationeel maken van het back up systeem. Dit bestaat uit ketels die met gas- en bio olie gestookt worden. Dit systeem kan in de warmtevraag voorzien, maar is minder duurzaam en qua inzet duur. Dit is dan ook een tijdelijke oplossing.

Regierol voor de Provincie.

In mijn brief van 6 december 2023 heb ik u geïnformeerd dat de gemeenten uit de Interbestuurlijke Projectgroep Amernet (IPA, met daarin de gemeenten Breda, Dongen, Drimmelen, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout en Tilburg) de provincie Noord-Brabant middels een brief hebben gevraagd om haar visie te geven op de regionale warmtevoorziening en een initiatief-nemende rol op zich te nemen in de ontwikkeling van de 'Brabantleiding' en om een model te ontwikkelen voor een goede, eerlijke verdeling van lusten en lasten. Ennatuurlijk heeft dit verzoek ondersteund.

De provincie heeft dit verzoek opgepakt waarna adviesbureau Stantec BV in opdracht van de provincie onderzoek heeft gaan naar mogelijke organisatiemodellen voor een regionaal warmtenet. In mijn brief van 6 december 2023 was een link naar dit rapport ('Verkenning publieke rol warmtenetten Noord-Brabant, Stantec B.V.') gevoegd. Dit vormde de basis voor de start van de warmtedialogen van de provincie, waaraan Breda als individuele gemeente en vanuit de diverse samenwerkingsverbanden (RES, IPA) heeft deelgenomen.

Voor 1 juli as. is de Statenmededeling Voortgangsbericht Warmtedialogen geagendeerd voor Provinciale Staten.

([Statenmededeling Voortgangsbericht Warmtedialogen](#) en de [bijlage: notitie warmtedialogen de eerste doorkijk](#)).

Hierin wordt een korte stand van zaken en een eerste beeld van de bevindingen geschetst van hetgeen is opgehaald in de warmtedialogen.

Wetgeving.

Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw)

Dit wetsvoorstel ([Wgiw](#)) geeft gemeenten de mogelijkheid om lokale regels te maken om de overgang van aardgas naar duurzame vormen van energie uit te voeren. Hieronder valt ook het recht om het aardgas in wijken af te sluiten als er een betaalbaar alternatief is.

De Tweede Kamer heeft ingestemd en het wetsvoorstel ligt nu ter behandeling bij de Eerste Kamer.

Spoedwet.

De betaalbaarheid van warmte via warmtenetten staat al een tijd onder druk. De minister heeft de Wgiw aangegrepen om hier met spoed iets aan te doen. In deze 'spoedwet' is opgenomen dat de verhoging van de energiebelasting op gas vanaf 2025 niet meer wordt meegenomen in het variabele warmtetarief en wordt het vastrecht een beetje verlaagd. De impact van deze maatregelen op de kosten voor de afnemers is erg beperkt en voor de gezamenlijke gemeenten onvoldoende. De VNG roept in de [notie-warmtetransitie-alleen-als-het-betaalbaar-is](#) van 13 juni jl. o.a. op om de betaalbaarheid beter te borgen.

De Tweede Kamer heeft met deze 'spoedwet' ingestemd en deze ligt nu met de Wgiw ter behandeling bij de Eerste Kamer.

Wet collectieve warmte (Wcw)

Het wetsvoorstel Wcw voorziet in een publiek meerderheidsbelang (50+ 1) in nieuwe warmtenetten met meer dan 1.500 aangesloten verbruikers. Voor bestaande warmtenetten komt overgangsnets zodat private warmtebedrijven hun investering kunnen terugverdienen.

Daarnaast voorziet de Wcw in een regierol wat betreft de warmtetransitie; zo moeten gemeentes warmtekavels uitgeven en toewijzen.

De Wcw gaat ook voorzien in een nieuwe tariefregulering (gebaseerd op het 'kostprijs plus' model).

De Raad van State heeft in april 2023 een [kritisch advies](#) uitgebracht en zet kanttekeningen bij het publiek meerderheidsbelang. Het advies van de Raad van State is inmiddels verwerkt en het voorstel is op 18 juni jl. ingediend bij de Tweede Kamer. Het publiek meerderheidsbelang is niet gewijzigd.

Energiewet

Dit wetsvoorstel vervangt de huidige Elektriciteitswet en de Gaswet. De regels voor het transport en de levering van gas en elektriciteit worden samengevoegd. Met de nieuwe wet worden energieconsumenten beter beschermd, komen er meer mogelijkheden om het volle stroomnet flexibel te gebruiken en wordt het veilig uitwisselen van gegevens tussen netbeheerders, energieleveranciers en afnemers beter geregeld.

Het wetsvoorstel is recentelijk aangenomen in de Tweede Kamer en moet nog worden behandeld door de Eerste Kamer.

Lokale ontwikkelingen/acties.Warmtestudie

Breda heeft opdracht gegeven voor het uitvoeren van een warmtestudie.

De warmtestudie gaat inzicht geven in de beschikbare warmtebronnen binnen de gemeente en regio, de warmtevraag voor gebouwverwarming en de wijze waarop invulling kan worden gegeven aan het verdelingsvraagstuk rond de verschillende warmtebronnen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van en aangesloten bij bestaande (regionale) studies en onderzoeken. De warmtestudie wordt een belangrijke bouwsteen voor toekomstige keuzes en beleid (zoals het Warmteprogramma/Transitieve Warmte 2.0). De verwachting is dat de warmtestudie eind 2024 zal zijn afgerond.

Bepaling positie in warmtenetten

Naar aanleiding van het in het wetsvoorstel Wcw opgenomen publieke meerderheidsbelang in warmtenetten wordt momenteel in beeld gebracht welke opties/varianten er zijn in warmtebedrijven, zodat Breda onderbouwd een positie kan innemen. Met andere woorden, welke organisatievormen zijn er mogelijk zodat de publieke belangen (als betaalbaarheid, leveringszekerheid en veiligheid) zijn geborgd en wat betekent dat voor de (rol van de) gemeente. Naar verwachting is in Q4 dit onderzoek afgerond.

Draagvlak voor warmtenetten.Betaalbaarheid warmte van warmtenetten

In den lande zijn diverse warmtenetprojecten stilgelegd. Dat heeft te maken met het terugtrekken van marktpartijen vanwege de toekomstige marktordening (publiek meerderheidsbelang) zoals is opgenomen in de Wcw (zie hierboven).

Daarnaast staat de betaalbaarheid onder druk. De huidige tarieven zijn, in vergelijking met de aardgasprijs, te duur. Vanwege de manier van doorberekening van infrastructurele kosten zijn de lasten voor (toekomstige) afnemers onzeker, waardoor de animo om aan te sluiten afneemt.

De betaalbaarheid van warmte van warmtenetten is inmiddels provinciaal en landelijk geagendeerd en is ook voor Breda één van de bepalende randvoorwaarden. Ook de VNG heeft in de 'motie: warmtetransitie alleen als het betaalbaar is' (zie hierboven onder Spoedwet) hiertoe een oproep gedaan.

Actiecomité 'Stadsverwarming te duur'

In Breda (Haagse Beemden) is het actiecomité 'Stadsverwarming te duur' opgericht. Het telt momenteel ruim 700 sympathisanten, voornamelijk uit Breda. Dit comité bekritiseert de huidige tarifiering en berekeningssystematiek van stadsverwarming bij veel (publieke) instanties. Daarmee dragen zij bij aan de agendering en prioritering van de betaalbaarheid van warmte van warmtenetten. Als gemeente delen we hun zorgen. Daarom faciliteren en ondersteunen we hen zover passend is binnen de gemeentelijke rol.

Ik vertrouw erop u hiermee voor het moment voldoende te hebben geïnformeerd. Na het zomerreces wordt een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd waarin o.a. de ontwikkelingen binnen de warmtetransitie worden toelicht.

Mochten er in de tussentijd relevante ontwikkelingen zijn zal ik u hierover informeren met een raadsbrief.

Met vriendelijke groet,

Peter Bakker,
wethouder Klimaat en energie